

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

106. Goes imagine B. V. conuertitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

ab aliis, Christiano, templis, crebro clericis frequenti, & diuino cultu haud parcius quam in Europa florenti; quod intelligi de Sinis, ubique Ethnicis nequibat; posita igitur Catai Christianitate, facilis erat coniectura, longinquitate locorum & temporum tanta, eam syluescere; foreque opus glorioſæ virtutis; si redderetur decori pristino; aut de illo fortè veteri, syncero adhuc, & integro ab oculatis testibus certior fieret, & recrearetur vniuersa per orbem Ecclesia. Hæc Agra Mogoris vrbe primatia Goam scripta, multum probauit Inspector Indiæ Pimenta, & suggerenda Philippo tertio Regi Catholico curauit, cuius auspicijs Præfectus rebus Indicis Senatus decreuit è nostris aliquem debere quærendo Cataio destinari, mandauitque Protegi Arices de Saldagna, longæ, arduæque vestigationi necessaria omnia suffici; hanc verò Frater Benedicto Goes, Pimenta commisit. Erat Goesio patria Villafrauca, vrbs S. Michaëlis vnus ex Tertiarijs Insulæ, dotes ab natura extimæ, celsitæ animi, & excellentia ingenij rata, sed hanc de medio studiorum cursu, ætatis ardor in arma rapuit; milesque in Indiam profectus, indolis generositate in effranem licentiam est abusus. Annos natus quinque & viginti Trauancorem appulit, vbi cum diuinus spiritus quò sibi vel vnde afflaret inſcium, media ferè leuca in sacellum pellexit, cum amicissimo milite, illic in statuam Deiparæ ligneam, Infantem Iesum sustententis, cum flexis genibus oculos figeret, apertis repente animi oculis, cœpit intueri quàm lubrico in ruinam loco, quàm prope ab inferis staret, admissorūque in Deum scelerum, & æternatum prospectu pœnarum ita cohorruiit vt dissolueretur in lachrymas, & tantorum impar nominum grauitati, præ sæuissimo dolore desperaret. Donec flentem quoque infantem contuens, & lactis instar ex eius oculis candentes guttas, refocillatus est animo, stupensque, ac tremens cum spectaculi locio, perspectam rem propius, classarijs cœteris nuntiauit, qui adorata cum fetu Virgine, machinarum omnium fragore sacram eius effigiem procul salutarunt; proximè deinde canterarijs catapultis, demum quoddam ornatus ditioris facultas deesset, cæsis arborum ramis sacelli fores, & parietes vestiere. Goes ad primam Sacerdotis nostri oportunitatem, exomologeti vitam omnem purgauit anteaactam, inſtititque eandem pœnis asperitatis illius nomina delere; ac ne illa nouis aliquando ingeret, Societatis ingressum Deo vouit. Iamque in ea vltra biennium egerat, cum oblatam non semel resumendorum studiorum facultatem constantissimè reiecit, causatus vita quam in seculo vixerat se ab Sacerdotio arceri, inuſitato tum iis qui præſunt deferendi Sacerdotij exemplo, tum adiutoribus rei domesticæ, continendi se gradu in quem adlecti sunt, neque verò hæc illi sua humilitas obfuit quo minus salutis animorum egregiam operam præstaret. Datus enim Hieronymo Xauerio, B. Xauerij nepoti, & Manueli Pinero, in Mogorem comes, apprimè sibi persicum idioma expedit, Regique Achabari, amabilitate morum & sanctimonia valdè carus, Christianam rem non mediocri-

106.
Goes imagine
ne B.V. con-
uertitur.

Cataium
quartit.

ter adiuuit. Hunc ergo aetate quadragenarium viribus integrum, animo
generosum, iudicauit Pimenta quaerendo Cataio idoneum, ad hoc illi
mandata & apertas misit tum suas, tum Archiepiscopi Goani Mentis
litteras; quibus ille munitus anno seculi tertio, die anni sexto Lahorem
contendit vt se foederata contra grassatores viatorum caterua adiuu-
geret Hircandam vsque metropolim Cascaris. Assimulatus plane in
mercatorum, & Armenum; Abdullah se vocauit, hoc est Dei mancipium;
& re ipsa portabat merces quarum diribitione victitaret, a seque
illum abunde Prorex Indiae Aries, & Rex Mogoris Achabat splendide
donarat, cumularatque donum amplo diplomate quo esset a vectigali-
bus toto suo regno immunis. De iis quos secum itineris admiserat so-
cios, nihil attinet dicere; ab iis sexto post mense longa peractis per-
icula in Cabul desertus est: vnus ei ad vltimum Isaac Armenus relicti
Agrae vxore & filiis, durauit fidus, & indiuisus comes, tadio lecto
fuero si dies, & loca obiero quae Goes sequi volentibus notaui, cum
ea Geographicae tabulae, aut mendacibus spatiis digesta exhibeant, non
nisi in lignia fuerint omittant: id solum attingam ex quo statui possit
quam arduosum sit terrestre iter ab India in Sinas, & Christianum
quam periculosum. Primo enim triennium tenuit quantum ex Europa
Macau naues ponunt; suas quoque, vt illa habebat Goes, non ven-
turum; sed Regulorum, Praefectorum, & aliorum moras, quae nisi plu-
cata muneribus auaricia solui non poterant; danda erat iumentis quae
subsistendum Hircandae per annum, quoad eo numero coessent, qui
possent tuti a praedonibus Tartaris transire, nam qui mutua tutela in-
acti viam ex Mogore ineunt, Hircanda ulterius non pergunt, Cascarum
vrbe praecipua. Licet autem collecti Lahorem quingentos excederent,
inuadebantur a grassatoribus maiori numero ita ferociter vt cogentur
interdum abiectis omnibus, vitam inter densa sylvarum & aua ferunt.
Hinc item dura necessitas captandi viam in cristis montium, vitata com-
mani & facili, sed latrociniiis caedibusque obnoxia; eam ob rem Goes
aliquando per altas nives, & aspera montium, manibus & pedibus in-
uens sextiduum integrum iter fecit, quae vt plana forent & facilia om-
nia, qui Christianum inter Saracenos vitae suspensum perpetuo vincto
re? quam vt ex iis Cataium saluam, & praecipitibus sub equo lapidibus
pertulerit, intimae Dei erga se bonitati iure attribuit: quid Saraceno-
rum ieiunia spernere? aduandis fanis solum abstinere? Iesum pro Mallo-
mete inuocare? Crucem auro inultam in carta deferre? nomini Abdulla-
lah Isai cognomentum, hoc est Christiani, aut Iesu subiicere? haec in-
gulo ferrum, acinacem capiti saepius intenterunt, nec per eum stertit qua-
minus in rem minas perducerent; nempè millies contestantem, beatum
fore se si suum Cataio inuestigando iter, inuenta pro Christo mors in-
terciperet. Saepè illum Reges & Praefecti ad conferendam cum suis Cata-
cigibus disputationem inuitarunt, quos etsi suis incoctos Tordibus ad
reprobendam superstitionem minime adigebat; sed compellebat ad pro-
bandam